

Előfizetési táj.

időre postán vagy helyben házhoz hordva	
Egy évre	15 frt.
Félévre	8
Negyedévre	4
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Legyenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Főtér 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető költségek czimzandók.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Az ÉRTÉKESBÉ CÍKKEK DIJAZTATNAK.

Kéziratok nem adnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Hirdetési díjak:

Hatszor használt garmond sor vagy annak tere 3 kr. Bélyeggy minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetések külön kedvezményt nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket folyesnek:

Bécsben: Oppel Alajos (Wolfele 22.) Használt és Völgler (Wallfischgasse 10.) Rod. Messe Publicistische Bureau Budapestben: Használt és Völgler hirdetés köz. irodája.

Nyitási cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazdasági napilap

1875. második félévére

A „Kelet” előfizetési ára:

Félévre	8 frt
Negyedévre	4
Egy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legelőszörben posztai utalvánnyal alólírt könyvkereskedésbe oldandók. Nyolcz egyszerre beküldött előfizetési tiszteletpeldánnyal szolgálunk.

Stein János

„Kelet” kiadója.

Feleletül

pusztuló félben levő nemzeti intézet választmányának.

— No várja tőlünk a muzeum-egylet teintés választmányára, hogy a lapok tegnapi számában hozott s korábbi két cikknél ellen tettezt csafolatára oly hangon fogunk válaszolni, melyet az említett csafolatban a sorok róla ellen szót gyaragatások, alapellkülfőadások, cikkek intenciójának úgy, mint értelmének elferdítése, méltán kiérdemelnek. Czelünk egy becses nemzeti intézet épének megóvása s miután látjuk a választmány kihívó epés válaszából, hogy gyengégre apintotunk, mi annál kevésbé ragadtunk maunkat kifakadásokra, mivel csak az igazságos regtámadás fáj igazán s mi nem érezzük a ijáladat.

Legyen tehát elég általánosságban kifeztünk annyit, hogy a miuam t. választmánytól, más hangú és megállhatóbb érvekkel imogatótt feleletet vártunk s hogy sajnáljuk, riért jut e felelet szomorú dicsőségéből a „váztmány” elnevezés alatt olyan férfiaknak is, ik ilyét soha sem írtak és nem is írnának. Vegyük azonban tárgyilagosa bonczák alá kezünk alatt lévő heroikus választ.

A „KELET” TÁRCZAJA.

Az

ÖREG UR VÉDENCEI.

REGÉNY

két kötetben.

Írta:

Flygare Carlén Emilia.

Első kötet.

X.

csomag. — Jólslatok. — Egy kis aletet a társaság szobájában. — Értkezelte a jegyesek közt.

(Folytatás)

Az igazat megalva, Mannerstedt jobb erette volna várni ezzel, míg otthon lesz maos kis szobájában egyedül; hanem jól tud, hogy a tanácsosn ezért komolyan meg tud haragudni s ugy okosodott, hogy nem szad oly háltatának lennie, s kegyességének jószágának annyi bizonyítéka után kedvt szeg-ságra vonni haragját.

Mialatt Mannerstedt e kényes körülmény lett emlékedett, s gondolkodva forgatta keben a csomago, a tanácsosn oda kiállott kissebb laknyának.

— Zélikem, hozd csak ide egy kisot amának az ölt, a melyikkel éppen szabsz! A kis baba az engedelmesség csoda peld-

Kegyes első sorban a muzeum választmánya említett választában minden indokolás nélkül bevezetésepen concedálni e sorok irójának, hogy a tárgyban, melyről irt, alapos és teljes tájékoztatással bir, hogy „bár némileg se sejt valamit a dolog megértéséhez.”

Köszönjük a választmány előlegezett szíveségét, mi is elhisszuk mindezt, ha be lesz bizonyítva. Mielőtt azonban e bizonyítékokra térnénk, bátrak vagyunk megjegyezni, hogy a „Kelet” soha sem „vádolta vezérzikkeiben a muzeum-egyletet hazafiatlansággal, mert nem adta oda az egész muzeumot kertestől, gyűjtemenestől, alapoktéstól feltétlenül az egyetemnek.” A muzeum ilymenű teljes megsemmisítése mellett egy betű sem fordult meg a „Kelet” szedő kezében, hanem igenis azok ellen, kik a muzeum részéről teendő szolgálatokat még a jelenleginél is jobban meg akarták fizettetni az állammal. Hasonlókép nem olvasható ki közlelőbi cikkeinkből sem, hogy mi cikkekünk elején a gyámokodást kárhoztatva, végén „az egyetemet fenntartó kormánytól követeljük az áldozatot a muzeum fenntartására.” E miatt valóban kár a muzeum állásatörésének sajnálkodni, miért kénytelen állítása szerint oly vezérzikkeivel vitakozni, ki „még azt se vette észre, hogy maga magával jó ellenkezésbe.” Mi épen azért, mivel megköveteljük a muzeum választmányától, hogy ne vesse magát a kormány ölébe, mult cikkeinkben megkivántuk azt is, hogy a muzeum gyűjteményei tartassanak egy helyen s ha az egyetemnek szüksége van rá, ne hordja szét e gyűjteményeket, ne alakítsa át tarteremmő a muzeum épületet, hanem a maga kényelmét, a maga pénzével elégítse ki. Ezzel nem a már megvett muzeumnak, hanem saját érdekének hoz áldozatokat s a választában elsőt ügyvédi fogásoknál hatalmasabb, érvekkel sem bizonyított be, hogy ez „áldozat” a muzeumnak szemben „gyámokodás.” Mi tehát dacára annak, hogy oly valóban tekintélyes testület állja is, mint a muzeum t. választmány, még sem „felejtettük” el cikkekünk elejét és csupán azt lájtuk, hogy a t. választmány nem akart „tanulni” belőlük.

Lássuk azonban a t. választmány válaszában a mi „tájékoztatlanságunknak” lerakott emlékeit. Ime az első: mi ugyanis a mult alkalommal azon állításra vetemedtünk, hogy „az erdélyi muzeum 5 ezer irt fél segély feltétele mellett adta át gyűjteményeit használatra az egyetemnek”, már pedig ez állítás „készenesen valótlán és nem kellene épen nagy rosztokká válnia, hogy fel lehessen fedezni a szándékos ferdtés czélzatát”, így mondja leg-

alább ezt a választmány felelete. Hát miért valótlán, miért szándékos ferdtés? Csak azért — felel rá a válasz — mert a muzeumegylet a maga természettudományi gyűjteményeit, a régiség- és éremtári, a kertés és az abban levő épületeket igen is átadta az egyetemnek 50 évre használatra, fenntartván azonban teljes tulajdonjogát és autonómiáját e gyűjtemények kezelésében és gyarapításában. Ime a rikított sorok közt kimondott elv elhallgatásában áll a „tájékoztatlanság”, „valótlanosság” és „szándékos ferdtés.” Ugyan kérjük a t. választmánytól feltesse-e valakiről olyan időtlenséget, hogy az 50 év letele előtt a választmányt megörjia mulasztásaiért, a gyűjtemények őszpontositására száltsa fel, holott azon hitben áll, hogy nem rendelkezik a gyűjtemények felett, avagy feltesse-e az olvasóiról olyan bárgyuságot, hogy ne vegye ki a cikkből a választmányának feltételezett autonómiáját, midőn folyton azért írja a cikkek, miért engedett annyit, midőn máséket is cselekedhetett volna, miért hagyta elpusztulni, kettévágtatni a kertet, elhordatni a gyűjteményeket, midőn teljes autonómiájánál fogva, azt megakadályozhatta volna. És ha mindezt képtelenség feltenni, hogyan folyamodhat egy tekintélyes testület a jókaró bírlóval szemben ilyen fogverekekhez?

Midanzalondan a nagy bangu felelet egész előszerelettel belebocsátkozik a muzeum egytelének általunk egy szóval sem tagadott, sőt nyilván feltételezett autonómiájának bebizonyításába. Elmondja, hogy az egyetemi tanács arul mellett, kik egyzersmind a muzeum gyűjteményeinek őrei, egy-egy segédet tart a muzeum, hogy a szaktanárral semmi lényeges változtatást nem tehetnek az igazgató választmány híre és belegezésére nélkül. Lelkesedéssel szót továbbá a gyűjtemények gyarapodásáról, a nagy anyagi előnyökről, melyeket az egyetemenl kötött szerződés magával vont, szóval dunnadoz az ezik minden sora a nagy megelégedéstől.

Bocsánat, de mi mindezeket nem vontuk kétségbe, tudjuk, hogy az elégedetlenség a haladás első tényezője s ha a t. választmány a mi teteleink megczafolására hordta fel mind e boldogságot, sajnáljuk fáradságát, mert mi már előbb bi cikkeink bevezetésében megmondtuk, hogy a „szerződés” köztetésben az egytel tekintélyes jövedelemforrása tett szert s azokivül gyűjteményeinek szaporítását, kezelését és a többit illetőleg igen kedvező kiltásokra nyert biztosítást.

Mi adott tehát okot a panaszra? Miután tá ferjének. Mindezt, ámbár ellenkezett az illelmi szabályokkal, oly szívből jövő jóssággal volt mondva és téve, oly valódi részvét nyilvántat hangjában, hogy bár milyen lett legyen is a Widenné eljárás, Ferenczet legkevésbé sem sérté az, s minden legkisebb vonakodás nélkül hagyta mentire a dolgot. Róza inkább csak az irtó sorokra fordította figyelmét.

— Mit mondasz hozzá anyaglom? Kérdzte tőle, anyja. Azt hiszem te ismered ez írást, vagy nem? Nagyon szeretném megtudni kitől jött e küldemény. Láttad-e már valahol e kézirást edes Róza?

— Nem — nem emlékszem, hogy lát-tam volna, — válaszolt ez vontatva.

Hanem Mannerstedtnak, ki figyelemmel kísérte volt minden mozdulatját a fiatal hölgynek, úgy tetszett, hogy Róza csak azért nem mondja ki gondolatait e tárgyról, hogy ne sértse meg a nem szívi adományozó nevét az által, hogy mások gancsoló illetésének oda dobja, megnevezvén őt.

— Már bárki legyen is az ismeretlen — jegyezte meg Widen asszony, a ruha darabok gyönyörűek! Hogy jobban megtehesse értéket, meg újajval és megtapinotta a kelmét. — Rendkívül finom, imádott, ennek rófe volt leg-alább is tizenkét tallér.

— S hozzá még ilyen melléklet — vágott neje szavába a tanácsos, — kedves tanító ur, ön, valóban elmondhatja, hogy jó csillagzat alatt született.

Midőn a theázásnak vége volt, a tanácsos eltávozott szobájába, átúzni a lapokat, melyek a rosz utak miatt egész estig próbára tették néa törlődét. A gyermekek a karácsonyra tőredköben gyönyörködtek, mely most a nevelőné szobájába volt áthelyezve; a tanácsosné pedig, miután csaknem kiapadha

lájuk, hogy cikkeink e részét a tekintetes választmány sehog sem akarta jól megérteni, elmondjuk még egyszer. Mi azt mondk, hogy a fennebbi ragyogó előnyök dacára „a muzeum, mint a muzeum szál alatt értett olyan nemzeti intézet, melynek hivatása egy helyen egy gyűjteményben megismertetni egy országnak egy a látogatókkal, mint a tudományos czébből kutatókkal régiségeiben multját és complet állat-, növény-, ásványgyűjteményeivel jelenő” pusztul. Elmondók, hogy e hivatása muzeum ezeltől teljesítette, volt egy telke, hol egy gyönyörű jól gondozott kert közepén fel lehetett találni az egy könyvtár kivételével, mely utóbbi ugy sem levén szemléltetés szánva, a könyvek borítékának szemléltetés után nem oktatván senkit, méltán és helyesen lehetett külön a többiőt, mondjuk, hogy mindazon gyűjtemények, melyek minden muzeumban közzsemére szoktak kitételni, eddig nálunk is egy helyen, egy épületben, meghatározott időben, ki voltak nyitva.

Vádoltuk a muzeumegylet választmányát, hogy ez most miért nincs így? elmondók, hogy a szép kert kettészakított, fele e kertnek teljesen pusztulással indult, másik feléből a köznösg kiáratott, hogy a kert közepén levő csinos épületből a gyűjtemények elhordattak s az épületben teremni alakítottak, hogy az állat és növénygyűjtemények kívül a többi gyűjtemények az egyetemen elszórtan, mint egyetemi gyűjtemények állittattak fel; hogy a gyűjteményekből csak fáradsággal az illető tanfok megkeresésével lehet csupán bejutni, hogy nincs tudatva a köznösggel, mely órákban tekintethők meg a gyűjtemények, hogy a muzeum mindezek folyán nem felel meg azon legfőbb céljának, miszerint könnyen látogatható legyen és ezáltal a laikusnak is általános ismereteket nyújtson, hogy tehát a muzeum, mint ilyen pusztul és egyetemi gyűjteményé változik.

Mindezzel szemben a válasz is elismeri, hogy két gyűjtemény a kertből behozottak s egyik az egyetemen emelést s a másik a földszínen helyeztetett el, a más kettő pedig kűnn maradt. Ezek szerint tény, hogy a szemléltetés szánt gyűjtemények nem találhatók fel egy helyen; nem tagadja a válasz sem, hogy a muzeum épülete tarteremmő lett átváltoztatva s mi meg hozzá tesszük, hogy a két kűnnmaradt gyűjtemény sem található fel a kertben egy helyen. Tehát a muzeum egyik föllekelé, hogy egyszerre könnyen áttekinthető legyen,

ló tehetségét egészen kimerítette volna, az ez irt érzékenlen Mannerstedten, ki a fájadalom egészen hatalmába kerített, fölállt, hogy nagy kegyesen, egy kis látogatást tegyen gazdaszónya Bern asszony szobájában. A külszín végett azt mondta ugyan, a holnapra napra kell némi rendeleletek adnia, de tulajdonképp cédja nem más volt, mint e bizodalmas, jó embernek, ki neki jobb keze volt, tudat adni, mit tartalmazott a Mannerstedtnak szál csomag s hogy megkísérte, ha vajon annak des látása nem bírná-e kipihnatolni, hogy ki legyen azon ismeretlen jó barát, ki ennyire méltányolja a szorgalmat és becsületességet.

Bern asszony szobája, tiszta, csinos igénytelen volt. Egy kis régi divany félkör alakú diványon ülve találta őt asszonya. E kis öszér butoradára a padlósról került volt ide, melyet kényelmes voltálást választott ki és helyezte el szobájában a „a” asszony. A divány előtt állott egy négyszögű, kökre festett kis asztal s ez asztalon álltak tarka sorokban kirakva a szoba lakónőjének hű társai — egy játékdártya; e körül voltak láthatók: egy kávé csészé, burdonszelenczék, egy sziv alakú pészmas üveg-cse, anno egybeli divat- maradvány, a kiadást jegyzék, egy szótáros könyv s egy tarka zsebkendő.

A tanácsosn őnagsága, ha a körülmények úgy kívánták, nagyon leereszkedő tudott lenni; most is leült egy székre, gazdaszónyáján szemben s miután neki körülményesen elbeszélte mindent s ez megőgötte, hogy igyekezní fog holnap estig kifürkészni az ismeretlen adakozó nevét, így szolt az urnő: Lássuk csak egy kis-csitt Bern asszony, mit mondanak ma kártyái há-zunk dolgairól.

Egyen legyen mint rendezen a „kártya”

nyilván meg van semmisülve, mi annál érzékenyebb veszteség, mivel az aránylag kisszerűnek mondható gyűjtemények közül egyik sem veheti igénybe a nagy többségben laikus látogató figyelmét hosszabb ideig.

Azon állításunkért pedig, hogy a muzeum nem eléggé látogatható s hogy csak az illető egyetemi tanár ur megkeresésével lehet bejutni, bezeg méltokosnak megelégedtünk a t. választmány, hogy is ne, „mikor még nem fordult elő eset, hogy valaki meg ne néhesse a muzeumot, a ki igazán meg akarta nézni”, a „mikor bemehet oda mindenki, ha nem is kér bebecsátást az egyetemi tanár urtól, hanem csupán csak tudatja, mikor kíván oda jöni.” Ime mi nagy tudatlanságunk, nem kell „kérni”, hanem csak „tudatni.” Tetszik érteni? Valóban nagy önmegtartoztatásra van szükségünk, hogy egy tudományos intézet választmányának ilymenű fellegósá felett ki ne fakadjunk. Hallott-e valaha ember nemzeti muzeumot, melybe csak előleges jelentéssel lehet bejutni, hol nincs meghatározva az idő, mikor minden bejelentés nélkül a gyűjtemények láthatók legyenek?

Nó de menjünk tovább. A muzeum t. választmányának feleletében egy helyen szórószóra ezeket olvassuk: „Igen, de a kertnek egy része mégis el van zárva, a másik része pedig elhanyagolva. Ennek okadato lása azonban nem a mi dolgunk; lássa az, a ki így rendelkezni kénytelennek érte magát.” Jól olvassa meg e sorokat az olvasó és ítélje meg, nem-e méltán vádoltuk a választmányt bűns hanyagsággal? Ugyan kérjük, nem velle-e észre a választmány azt az örísi ellenmondást, melybe önmagával szemben keveredett. Fennebb idéztük saját válaszából, hogy a „kert” stb. oly feltétellel adott át használatra az egyetemnek, hogy azon szaknár urak „az igazgató választmány híre és belegezésére nélkül semmi lényeges változtatást nem tehetnek”, hogy „kezeléséről a választmányának felelősek”, hogy a kertre és gyűjteményekre és azok kezelésére nézve fenntartotta a muzeum „teljes” tulajdonjogát és autonómiáját. És mégis mindezek dacára a kert elpusztulásának okadato lása nem az ő dolga, lássa az, a ki így rendelkezett. Ugyan kérjük, van-e másnak joga a muzeumn kívül ott rendelkezni? Avagy a többiekben is így gyakorolja a muzeum autonómiáját, hogy pusztulásának engedni menai a kezébe bízt nemzeti vagyont? Sokkal inkább tiszteljük a muzeum választmányában a tudományos

Rózá a „kör” s mulatságos okáért adjuk a kis nyelvmesternek a „trefát.”

Bern asszony eloltta maga elől a kávécsészét, egyet szippantott burnót szelenczéből, megcsafolta a pészmas üvegcsét, összevegyítette a kártyákat s emelotett urnőjéről. Csakhamar kijött rakva a legkomolyabb és sokat jelentő hallgatás közben a nagy kocka, minden gazdag igéretelei együtt. A jósnő még egyet szippantott s prűskölt is rá. Widen asszony feszült figyelemmel kérdé:

— Nés?

— Hát bizony — kezdé Bern asszony előadást — nem úgy áll-e most is a dolog, a mint már egész télen át több ízben egymás után mutatkozott? A kártyák mindig ugyanazt mondják. Borzasztó jóvénés, nagy zaj a házánál, vendég és vendégességek végo-hossza nincsen és mindeinek előidézése egy óreges szóke ur. Ebből látt világos, hogy nem a kaptány az érdekel, nem vele készülnek lakadalomra, mert ő barna és ifjú.

S azokivül nem is mutatnak a körülmények esztendő szartartásokra, a mennyiben meg tudom ítélni. Fájdalom úgy látszik, mintha a sok zajos mulatságot valami nagy gyász és szomorúság követné, nagy csendesség lesz a házánál. Ime a nagyságos asszony maga is megtehet, itt van a „trefa” ász; ez a ház, egy kettő, három s így tovább; köte van a kilenczedik s tizenharadik kártya s a mily igaz, hogy Brita Liza a nevem, oly bizonyos, hogy gyászának néz elibe a ház, ezt én mondom, hanem az nem lesz sem betegsége, sem halál eset.

(Folyt. köv.)

szellemét, a benne levő jeles és érdemes hazafi szellemét, hogysem olyan bírálata mellett a fennebbi kifejezést, a melyet valóban érdemelő.

Mindazokkal azonban a múzeum érdemes választmányának felelete nincs befolyás, tehát egy olyan állásfoglalásnak, mely meglehetősen hideg közönyös és alig teszi hihetővé, hogy az igazgató választmány aláírása felett jelent volna meg.

A midőn ugyanis óvakodásra inti a feleletet a cikkek írója, a „nemzeti vagyon” igen fehanag pengetéséről, így folytatja: „A nemzeti vagyon” egyedül illetékes kezelője a nemzeti kormány; csakugyan az erdélyi múzeum is csak annyiban nemzeti vagyon, a mennyiben magasabb nemzetgazdasági szempontból a cikkíró ur vagyon is nemzeti vagyon. Szorosan véve a múzeum és gyűjteményei minden vagyonával együtt az „erdélyi múzeum-egylet” magántulajdonosa és a cikkíró ur meglehetősen nyugodva, hogy az egyelőre híreszködő a maga tulajdonosa felett. Betűről betűre ez áll. „Kelet” tegnap számában. Itt már megáll az ész és csak bámulni tud. Tehát a múzeum-egylet komolyan azt hiszi, hogy mindazon hazafiak, kiknek adományát a múzeumban van, egy magántulajdonosnak hozták az áldozatot. Né ha tehát azt hiszi, mi arra kérjük, tisse fel az 1841-iki erdélyi országgyűlés jegyzőkönyvét, midőn ez intézet még „Múzeum Ferdinándi”-nak neveztetett, ott majd meg fogja találni, hogy gróf Kemény József és Kemény Sámuel felajánlák 15 ezer kötelet menő könyv, (a jelenlegi könyvtár fele) több ezer darabokból álló kézirát, — oklevél — és ásványgyűjteményeket az országnak és az országgyűlésnek megköszön; hasonlóan felajánlák gróf. Esterházy László ajánlatát apja értékes pénzgyűjteményéről 5 ezer forintra menő alapítvánnyal egy örsz számára, Teleky József kormányzó adományát 3 ezer forint alapítvánnyal a számtalan más hazafi adományát az országnak adva és az országgyűlés által megköszönve. Mi azonban azt hisszük, a fennebbi állítást nem akarta a választmány komolyan érteni; csak arra kérjük tehát, ne is mondja azt sokszor, mert lesz a ki elhiszi s a mint az eddigi adakozók a nemzetnek hittek áldozni, a jelenlegiek sem fognak egy magán társulat javára adakozni.

Mindazok után befejezhetjük már is hosszúra nyúlt feleletünket. Felelegesnek tartjuk ismételn, hogy mi javaslatoink, illetőleg az eddigi mulasztások helyreállítását kívánjuk a múzeum választmányától, mert a múzeum jelenlegi állapotában nem teljesíti, nem teljesítheti a nagy közönséggel szemben szép feladatát.

Egyebekben utalunk előbbi cikkeinkre, melyeknek egyetlen állítását is megdöntve nem látjuk.

Biztosíthatjuk a választmányt, hogy a közérdeknek kívül semmiféle érdek sem vezette tőlünk s csak azt sajnáljuk csupán, hogy jákaraat megjegyzéseink a választmányon a feleletből kivételileg oly kevéssé fogtak.

Reméljük, másként fognak tenni, min: a hogy első felhívásukban írtak.

A madarak és rovarok.

A madarak védelmére a népiszkoláknak és gazdasági egyetemeknek Tschudi Frigyes után ajánlja

Lakatos József.

(Folytatás.)

Ime tehát kedves barátim, a természet háztartásába hasznos futólágon is bepillantva, meggyőződésed arról, hogy ő a mindinkább fontosabb tulajdonosai ellen a rovaroknak eleget érővel és életműködésének fenntartására erős és számos eszközökkel rendelkezik. Rajtuk áll tehát barátim, hogy neki ez ügyben segítségét nyújtsunk, előszámlált eszközöket felhasználjuk s ezeket mevélesi céljainkra lekötjük és szaporítsuk.

S hogy tehetjük mi ezt? Igen egyszerű módon; t. i. ha nemcsak megakadályozzuk a hasznos madarak elűzését, hanem azokat minden erőnkkel szaporítani is igyekszünk.

Mielőtt azonban értekezésemet befejezném, említetném nem hagyhatom itt még azon goromba visszásságot, mely madarainkra vonatkozólag vidékeinken grassál, t. i. a madarászok. Ez pedig célunk ellátásában nagyon akadályunkra van s ha az itt elmondottakat jól fontolóra vesszük, lehetetlen, hogy egyszerűságot az is ne lássuk be, hogy a madarászok, mint a földművelésre őrási károkat hozó idevesszettek, végre valahára minden mívelt országban tökéletesen meg kell hogy szüntessék.

Hízen, ha megengedjük, hogy mily barátságosak ezen állatok, mennyire megkülönböztetik gyönyörű tollazatuk, eleven lyukukkal s vidám daljaikkal virányainkat s ligeteinket; és mennyire áldozatra kerül, míg egyet közülük a kalitkába lehet szoktatni, minthogy minden

— Örömmel jelenthetjük, — írja a P. N. — hogy a kormányának sikerült Perczel Béla igazságügyminisztert rábírn, hogy lemondási szándékával felhagyjon s tárcáját véglegesen megtartsa. A miniszter urat ezen elhatározása főleg a kész büntetőjogi s más codelox-törvényjavaslataira való tekintet bírta, belátván, hogy ezeknek sorsát egy miniszter-változás sokféle esélyének kitenni nem tanácsos. Meltányogjuk Perczel Béla ur hazafiaságát, ki a nagy felkészüléssel és teherrel járó hivatal nem cserélt fel az ép oly díszes, de könnyebb és biztosabb házelnöki székkel, ha a közérdek tőle kitartást követel. Ezzel minden, az igazságügyi tárca változására vonatkozó, kombináció esleik. Magától értetődik, hogy a miniszter mellett Csemegi Aladár úr is megmarad állásában és folytatni fogja jogelődünk reformjára irányzott nagyhatalmú és údvös működését.

— A honvédség s a közös hadsereg ágyú. Ismételve fölmerült a hír, hogy a közös hadsereg mostani, a czélnak meg nem felelő bronz ágyú a honvédségnek fognak átadni. A „P. N.” arról értesít, hogy e hír minden alapot nélkülöz és hogy az illetékes körök ezen eszmével soha sem foglalkoztak.

Magyar lapok szemléje.

A „Jelenkor” a mellett van, hogy Budán a kormány ne tekintse mostoha gyermekek s okvetlenül tengeren valamt Buda emelésére, ha nem akarja, hogy az szomban a folyton terjedő és széplős Pestel feltűnően süllyedjen s mindenkinek azon kétkedő kérdést intézzék ajeikra, hogy Buda csakugyan testvére Pestnek? Buda lakói ez ügyben tartottak is négyfélék, melyből panaszosvázolatok intéztek a miniszteriumhoz. Nem írja alá a felirat minden szavát. Különösen czélszerű intézkedések tartja, hogy a műegyetem Pestre vitétték át, mely a tanuló ifjúság hasonlithatdanul nagyobb contingensét szolgáltatja mint Budán. De minthogy ipar és kereskedelem tekintetében Buda soha sem fog versenyezhetni Pesttel, méltányosnak tartja azon óhaját, hogy a kormányhivatalok lehetőleg összpontosítsanak azon részen, hol a király lakik. Póltész kormányunkban annyi igazságszeretettel, hogy a budaiak felirátát értelmeleg figyelembe fogva venni és czélszerű intézkedések által oda fog hatni, hogy Buda élde testvérnek tekintse Pestet, ne pedig elnyomót lásson benne.

Az „Ellenőr” az országnak három fő közlekedési vonalát ismeri: a Duna gőzhajózási társaságot, az osztrák államvaspályát s a dőli vasutat. Egyik sem magyar. Egyik sem áll a kormány egyes befolyása alatt. Akármelyik lábbal tapadhatja és tapodja is hazánk érdekében. E bajon segíteni kell. Egy vagy más uton a kormány befolyását a vonalakra ki kell terjesztetni. A szállítási tarifa ma nagyobb hatalom, mint akár a vám. Jelenleg csakis ez szabályozza már a nemzetek behozatalát és kivitelét. Ellenséges vagy ügyetlen szállítási tarifa megakadályozhatja kivitelünket és a külföldi portáljaink árszámait a piacainkat. Tönrök

tucatzból legalább tizenegy minőjárt kezdetben, s a tizenhetedik már elmulva elpusztult; valóban a madarászok felléptetésére is borzadunk kell. Kivált midőn a madarászok egyedül a nekünk szükséges és hasznos állatokra irányul; ha minden gyermek maholnap okvetetlen azt hiszi, hogy nem is ember, ha legalább egy madárfogója nincs felállítva, melyben kivétel nélkül fogdosza a barátkait, ál, és valódi fülemileket, pintyeket, pasirátokat, lombrokat, veresbogyókat s mindenféle czimkét.

Higyelek el kedves barátim, az ember eljárás valóságos bűn és egyzersimind a legnagyobb ostobaság is, minek vége az, hogy fáinknak, vetéseinknek, egy szóval összes terményeinknek az utolsó szálig tönrök kell menniök.

Mily keserű tapasztalataink vannak már e tekintetben, s ráadásul minden évben újakat kapunk!

Ne nyuljunk azért, gonosz kézzel az isteni természet rendjébe; ne űzzük el és ne öljük meg legjobb szövetségeseinket és ne emeljük fel kezünket jövővünk és védelmezőink ellen!

Ha ifjú kamazok a madárkák fészkeit szétrombolják — ezeket a művészelet s annyi gondolat készült bölcsőt barátainkunk; elcsúszk tájaisukat és fiaikat; itéljük őket el, mint elvetemült gonosztevőket, és miként a a tolvajoknak vagy rablókat szokás, fenytük meg őket a legszigorúbb büntetéssel.

Az értelmes és jószívú gyermek soha sem fogja kezét az ily gonoszszágra kinyújtani s az ő neki munkáinak és földészeik is meg tudnák valamt azon megfizetésben szolgáltatni, melyeket nekünk a baglyok, kakukok és harkályok tesznek, minden kétség nélkülülátunk, hogy mennyire esztelen és káros dolga az, ha ezen jeles erdőpolcizát kitűnő tagjaiban űldözik.

teheti nemzeti vagyonosodásunk legizmosabb tényezőjét és csirájának folytatja meg legzsebb reményeit. Jákok és dalmes szállítási tarifa megnyithatja kivitel cikkeinket előtt a legtöbb fekvő piacokat és megvédihez szöngő iparunkat az idegen elnyomástól. Feltérhatja előtünk a messze külföld ismeretlen kincshányát és ma-holnap hatalmas erőszök növelheti ma még polyában szendörgő iparunkat. Azért előtte egy vészél lebeg. Ez az, hogy minden fontos és közgazdasági jelentékény közlekedési vonal az állam befolyása alá kerüljön.

A „Hon” constátálja, hogy a jövő évi budgetben a kormány az idei budgethez mérten is vagy öt millió megtakarítást mutat fel. A ki ennél sokkal többet követel, vagy az államigazgatás meggyengülését vagy a védelmi kiadások tetemes leszállításával járó gyengülést a monarchia véderőjének akarta, vagy a kulturai kiadásokat fogja meggyérőlni. Az első feltételek egy-két millió törlésével is könnyen valósulhat; a második a honvédség megrontásával és a közös közelesek megszöszével jár; a harmadik legelőtőbb kulturai feladatunkat ölné meg és az ország anyagi, szellemi emelkedésének, sőt jelenlegi állapotában való fentartásának, szerződési megtartásának utját vágna. Hazánk helyzetét nem találja rosznak és a tetemes törlések inkább roszabbá, mint jóvá tennék. A befektetések bekövetkező haszna, a hiteljavulás és forgalom-növekedés, iparfejlesztés, a szorgalom és fáradságos munka természetes gyümölcsei menthetik csak meg hazánkat, nem a budgettörések.

A „Nemzeti Hírlap” szerint a felébresztett közvélemény minden oldalról gazdasági reformokat sürget s ezek közt első helyen állanak az igazságszolgáltatási reformok. Azért hiszi, hogy a jövő országgyűlés, a közhitel érdekében, a hitellezőknek is meg fogja adni azt a védelmet, melyben idáig csak az adósok részesültek.

A hercegovinai mozgalom.

A külföldi sajtó élénken foglalkozik a hercegovinai eseményekkel, s a közszóban álló szerb választások az egész így fejlődési processusban forduló pontnak tekintik. Az „Agenos Havas” francia kormánylap azt hiszi, hogy a szerb választásoknál a radikális párt győzni fog, s a skupstina azonnal hadat üzen Tyrkországnak. Az orosz kormánylap „le Nord” hasonló aggodalommal van eltele, s hogy nem szánitsanak se orosz, se osztrák segítségére. A lázadók kétségbe vontak ugyan a püspök indoklását, mindazonáltal késeknek nyilatkoztak a fegyverletételeire azon esetre, ha a szultán egy külön formában helyben hagyja az őfelleleteket, melyeket a következő pontokban foglaltak össze: 1. egyedséges adórendszer hozandó be, s a terményekben fizetendő általános összegekben állandandó meg; 2. a désmák eltörölendő, 3. a juhok után kirtót adó 90 párdár 14 párra szállítandó le, 4. a katonai szolgálati közelesek az eddigénél olcsóbban legyen megváltható, 5. a török tisztviselők eltávolítandók, 6. a török rendőrség megszüntetendő és helyébe a nemzetőrség hozandó be.

A püspök átadta a feltételeket Dervis pasának, ki rögtön kijelentette, hogy ily követelések alapján nem köthet egyezség. Konstantinápolyban is valószínűleg így fogadták a feltételeket, mert ha a porta csakugyan elfogadja azokat, úgy el lehet készülni arra, hogy maholnap Bosznia és Albania is hasonló követelések törvényesen is megrendelt sorégy székényeket, s gondoskodnia kell arról is, hogy belőlük a madárkák ne szédeszenek ki. Nincs kiállhatatlan bajtosság, mint a madártojások vagy madárkák elszedgetése! Nálunk különösen Erdélyben annyira vérvé vált minden gyermeknek ezen bűnös szokás, hogy inkább a legkedvesebb életűtök válnak meg, mintsem a véletlenül felfedezett madárkászeket hagyják ki-pusztításra. Az olyan szülő, ki gyermekeinek az efféle megráblásait madarainkunk elnezi, csakugyan a legszigorúbb büntetésre és megvételre sem volna kár eltelni.

A fennírt módon berendezett fákát rövid időn egész madárgyarmat népesíti be, s az ilyen fát aztán gyerkőzők és macskák ellen legzsidászerbb jó esemő töviskoszorúval övezni a derékn.

Ha nincsenek czélszerű lyukakkal ellátott fák, s földelken n sem szoktak az odvas fák tőni: csináljunk fúrge rovarszáinknak mi magunk fészkelő tanyákat. Az alkalmas lálat odvas faágakat, vagy akár doszkaladarokból látkolt ládászkákat helyezünk egy valamelyik fára, hogy azoknak csak egy nyílása legyen, s egybűt legmenteseen zárrassanak el az ily viszontagságai elől. A nyílás legyen napkeletre fordítva és eleibe szöszegünk egy deszkákot, melyen másfél hüvelyknyi átmérőjű lyuk van. Ha ezen lakosok olyan helyre, teszem eszterhaj alá, körül, hol előtte mincsenek faágak, erősítünk a lyuk előé egy darab lécezt, hogy a madárkának legyen mire szállniök fészkelni előtt.

Legjobb azonban, ha az ilyen szekrőnykét, mely természetesen a remélt vendégek nagyságához van szabva (az apróbbaknak körülbelül 8—10” hosszú és 3” széles) korábban nem épen egyedül álló, és meglehetősen korán zöldülő fára tesszük a földtől legalább 10”-nyi magásra.

Az olyan fákban az üregek meglehetősen függőleges irányúak s azokat a málladékoktól és falevelektől megtakarítva nyílások előtt az eső ellen deszkával látjuk el, hogy a bejárás körülbelül hét hüvelyknyi lyuk maradjon, úgy azok kevés idő múlva bizonyosan lakott válnak, s a belőlük kiltöző madárkák csak hamar visszahúzódnak a reájok fordított fűrészfúrt.

Sokasimán kell továbbá a némely vidé-

kről; mert ilyen tehetetlen fejtelelem a szerbeknek nem kell.

Mind ezek után itélve, csakugyan a helyzet kulcsa azon körülményben látszik rejleni, hogy vajon a radikális párt fog-e többségre jutni Szerbiában és hogy Milán esetleg ennek hajlandó lesz-e a kormányt átadni. Ha igen, akkor nagy bonyodalmak előestéjén állunk.

Az utóbbi táviratokban felmerült a hír, hogy a törökök Kleknl nagyból haderőt tettek volna, vagy legalább százezerkötökönk partra tenni. Erre meg kell jegyeznünk, hogy Tyrkországnak sem a kiki, sem a szutorinai enclavéknél nincsen parti joga, hogy úgy ott még halászbárkákat sem szállhat tengerre. Ennek ellenőrzése végett folyton egy osztrák hajó áll ott mindegyik enclavénál. Török csapatok partszállításra tehát e területeken csak monarchiának engedelmével történhetnek; s nem hiszük, hogy ez engedelmét, mely jövőben kelemetlen praecedenssé válhatnék, külföldi kormányunk nagyon hajlandó volna megadni.

A „Hamb. Correspond” hítelei forrásból a következő érdekes levelet közli a török határszélről jul. 31-éről: A török kormány körjegyzékét intézték a nagyhatalmakhoz, melyben tudtukra adja, hogy ezentel fegyveres erejére bizza a lázadás elnyomását, s nem fogja békés uton a lázadókat túrhelyekhez visszatérteni. E nyilatkozat, úgy látszik, csak szinleg tettelet; mert Dervis pasa most is hajlandó az insurgensekkel pactálni. A porta bizonyos elfogadná az oly békéleteleteket, amelyek tekintetűnek nem ártanának, de kérdéses, hogy hajlandó-e a lázadók ily elfogadhatók alkura lépni? Űs ez annyival természetesebb, mert a szomszédok esetleges beavatkozása ilyen veszőlyessé tehetné a helyzetet és a lázadók legyőzése mindenesetre igen sok időt, pénzt és emberéletet venne igénybe. Maga a török kormány szűlt fel a mostari katolikus püspöktől, hogy bírja rá a lázadókat a fegyverletételeire.

A püspök Galicában és Krupában esetele a lázadókban helyzetük tarthatlanságát, azáltal indokolván azt, hogy ne szánitsanak se orosz, se osztrák segítségére. A lázadók kétségbe vontak ugyan a püspök indoklását, mindazonáltal késeknek nyilatkoztak a fegyverletételeire azon esetre, ha a szultán egy külön formában helyben hagyja az őfelleleteket, melyeket a következő pontokban foglaltak össze: 1. egyedséges adórendszer hozandó be, s a terményekben fizetendő általános összegekben állandandó meg; 2. a désmák eltörölendő, 3. a juhok után kirtót adó 90 párdár 14 párra szállítandó le, 4. a katonai szolgálati közelesek az eddigénél olcsóbban legyen megváltható, 5. a török tisztviselők eltávolítandók, 6. a török rendőrség megszüntetendő és helyébe a nemzetőrség hozandó be.

A püspök átadta a feltételeket Dervis pasának, ki rögtön kijelentette, hogy ily követelések alapján nem köthet egyezség. Konstantinápolyban is valószínűleg így fogadták a feltételeket, mert ha a porta csakugyan elfogadja azokat, úgy el lehet készülni arra, hogy maholnap Bosznia és Albania is hasonló követelések törvényesen is megrendelt sorégy székényeket, s gondoskodnia kell arról is, hogy belőlük a madárkák ne szédeszenek ki. Nincs kiállhatatlan bajtosság, mint a madártojások vagy madárkák elszedgetése! Nálunk különösen Erdélyben annyira vérvé vált minden gyermeknek ezen bűnös szokás, hogy inkább a legkedvesebb életűtök válnak meg, mintsem a véletlenül felfedezett madárkászeket hagyják ki-pusztításra. Az olyan szülő, ki gyermekeinek az efféle megráblásait madarainkunk elnezi, csakugyan a legszigorúbb büntetésre és megvételre sem volna kár eltelni.

A fennírt módon berendezett fákát rövid időn egész madárgyarmat népesíti be, s az ilyen fát aztán gyerkőzők és macskák ellen legzsidászerbb jó esemő töviskoszorúval övezni a derékn.

Ha nincsenek czélszerű lyukakkal ellátott fák, s földelken n sem szoktak az odvas fák tőni: csináljunk fúrge rovarszáinknak mi magunk fészkelő tanyákat. Az alkalmas lálat odvas faágakat, vagy akár doszkaladarokból látkolt ládászkákat helyezünk egy valamelyik fára, hogy azoknak csak egy nyílása legyen, s egybűt legmenteseen zárrassanak el az ily viszontagságai elől. A nyílás legyen napkeletre fordítva és eleibe szöszegünk egy deszkákot, melyen másfél hüvelyknyi átmérőjű lyuk van. Ha ezen lakosok olyan helyre, teszem eszterhaj alá, körül, hol előtte mincsenek faágak, erősítünk a lyuk előé egy darab lécezt, hogy a madárkának legyen mire szállniök fészkelni előtt.

Legjobb azonban, ha az ilyen szekrőnykét, mely természetesen a remélt vendégek nagyságához van szabva (az apróbbaknak körülbelül 8—10” hosszú és 3” széles) korábban nem épen egyedül álló, és meglehetősen korán zöldülő fára tesszük a földtől legalább 10”-nyi magásra.

Sokasimán kell továbbá a némely vidé-

telészekkel áll elő. Konstantinápolyban a haragulat anélkül is igen izgatott. A török laposzenvedélyesen kikélek a lázadók ellen s azo megsemmisítését követelik. Így a „Bassiret” nevű török lap azt kívánja, hogy tázelevöl pusztítsák ki a nyugtalan elemeket. Még jobban jellemezi a hangulatot a török hivatalos lap magatartása. Ez ugyanis egész közönséges tekintet az egész lázadás s töböt török szomszéd államok terveivel, mint a török birodalom bajai.

Ausztria-Magyarország, Oroszország és szomszédos kis államok szintésében úgy látszik még most sem bízunk a török hír, körk, mert különben nem hangzottatá egyre a török hiv. lap a török birodalom sürhetlenségét, mely a páris szerződésben a nagy hatalmak által oly félremagyarázhatatlanul biztosított. Még csak néhány nappal ezelőtt is semmibe sem vették a hercegovinai lázadást; s azonban már aggodalommal néznek a legközelebbi jövő elé és hangsúlyozzák a török birodalom integráltságát. Furcsa, igen furcsa, miké egy oldalról sem készülnek megtámadni Tyrkországot. Kétség nélkül van valami a levegőben, a mi a kedélyekre oly nyomással hat, hogy a hercegovinai események a tuatltság daczára egészen háttérbe szorulnak.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, aug. 11. 1876.

— A jövő országgyűlés megnyitása 5. felső udvara mellett Rudolf főb. k. koronőrök is jelen lesz a „Loc. corr.” bészertésére szerint. Ez lesz az első eset, hogy a koronőrök is ily ánnepélyes alkalomnál szemben fog állani az országgyűléssel.

— Tűzoltók kiképzetése. Az országgyűlés képviselőháza a belügyminiszter közt segétszéknek f. 6. március 15-én történt tárgyalása alkalmával a „pesti útkereszt tiszolt egylet” részére segélyképen 5000 forint azon feltételt alatt szavazott meg, hogy az egylet ezen segély fejében évenként öt egyétt, kike a megék, székek vagy városok kiképzés végett Budapestre küldjenek, ingyen képezzen k az emellett ősszeg a budapesti önkéntes tűzoltó-egylet részére az ártalmat feltételek alatt belügyminiszter által m. k. központi állam pénztárból már kiutaltványoztatván, felhívta belügyminiszter a törvényhatóságokat, hogy r szűkölt az egylet által kiképzetett ojaljo egyétt mielőbb nevezzék meg. A kiküldött kiképzetéseket sorrendjébe a belügyminiszter un fogja megállapítani. Pestmegye aleján m. m. rendeletet az aug. 24-én tartandó közgyűlés előt terjeszti, addig a metálan jelentkegyének bejelentése vagy egyéb ajánlat és i vaslattól végett azt körösde végett másolaban kiadta.

— A magyar földtani társulatn tagjai ezt írt kiáradulásaikat. Erdély délny tagi részében befejezvé, f. hó 14-ikén vassunkba érkeznek s reggeli 10 órakor a vámtanácssteremben zárgyűlést tartanak, mely

Azon madárkák, melyek deszkából szmáltának, hogy annál lakályosabb legyenek igen jó ha barnára befestetnek s belől mólóval kibéltetnek.

Németországon, hol most már az ily szabadon föld madarak ápolásának fontosság mindinkább betűtjük, az állatkertekben, földmives-iskolákban, nagyszobrász gazdaságokban és kertekben nagyon sokak tesznek e célra elősegítésére s a hivatalnokok, tanítók és czélnabb gondolkozás földmivessé buditására s ezer ilyen madárnevelő állítatik fel.

Tapasztalatsk s meggyőződésük már sok arról, hogy semmiféle töke nem kamatoz e hamar és gazdaság, mint a madártenyésztés fordított ősszeg.

Kinek alkalmas földcsékeje van, azon magának és éneklő madársergeinek valódi e kádai örömeiket szereshet. Annak alkalmas a madárkák számára földjét jó tömötten teses szerkéllel, berkenye, madárseresze, és fenyőfajlly beültetni s a macskák látogassa ellen a talajt tenyérnyi vastagon vágott vísszel behinteni.

Az ilyen ültetvény csakhamar kinővngát s számtalan aprómárdt tányájává lesz, m a földre hintett tövcs háborítatlan őzi öki mely telepek aztán a leghasznosabb befolyv a kórnyékre, mivel az ily menhelyi madárkának — természetesen ha meglehetősen terjedésük — egész helységek megrörökten rovaroktól. S ezt annyira teljesítik szorgalmat teli-nyári rovaruktatásai és földösszállat hogy azon a kórnyéken meg akkor is bőtenőrendezeti meg a gazdák, midőn másutt sűrű rovarjárás miatt — mi legtöbbszor — kott a természetben év oka lenni — egy szgyművelést sem lehet kapni.

(Vége köv.)

ek tárgyai lesznek: 1. Dr. Koch Antal egyet. tanár előadása Erdély ösönös maradványairól és őseimre vonatkozó leleteiről; továbbá Tóth Mihály 2-od éves tanárjelölt: Az erdélyi basa. tokról szól dolgozatának bemutatása. 2. Káthy Sándor végzett tanárjelölt előlása. 3. Hegy-Szamos vidékének geológiai viszonyairól. 3. Az augusztusban nap délutánján a következő napon teendő földtani kirándulások megállapítása. Az útszél felejező utat a társulatnak tagjai megtekintik az egyetemi és múzeumgyűjteményi ásvány-földtani gyűjtemény, ezen kívül tesztés szerint az egyetem és a múzeumgyűjtemény egyéb gyűjteményeit a városnak többi tanintézetét is.

— **A kolozsvári leány-árvaházának nyilvános vizsgálata** nem rég foli le deszes, de — sajáddal kell említenünk, igen csekély számú közönség előtt. Pedig bizonyára egy nagyobb számú közönség is megrendett jutalmazva látásával azon szép sikereket, melyek Sára Lida tanítónő rövid hét havi fáradsásával elért. — Valóban az előadás, mind az egyes szabályszerű tantervgyakban, mind a házban teendők megépítő volt. Tanfelügyelő Ketheli József meglep, lelkes szavakkal fejezte ki meglepődését, és Sára Lida tanítónő lelkes fáradsáiról dicsérrel szözl. Mi hozzá tehetjük, hogy a tanítónő-kezdő szépen betölti feladatát; midőn a társadalomnak így lelkes és minden tekintetben alkalmas tanítónőket nevel. — A szép siker által felbuzdítva, tisztelt polgármesterünk 10 frt, id. Groisz Gusztávné 3 frt. Dr. Maizneré 3 tallért, ajándékoztak ösztönző díjjal a kis árvaházak.

— **Két orvadásst kísértek** meg tegnap a határról, kik a nyulakon akartak „fegyver-próbát tenni.” Mindketlen tisztességes állású emberek. Csodálkozunk, hogy nem vették meg tudomásul, miszerint a város határon a vadászati jog hasznosbörbe adva és a „fegyver-próbát” nem a vadászati területen és a felirásított vadakon kell megtenni, hanem — ha épen kedvük van rá — a lövöldben.

— **Vessett ebet látott** ma reggel a Házsóndárd utcában. A temető felé vette útját. Mondják, hogy több ebet megharapott. Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét.

— **Liblós Schuller Fagylat**, u-szebeni jogakadémiai tanár — a Tagblatti írja — a csernovitzai egyetemhez nyilvános rendes tanárnak nevezetett ki. Ziegler Nándor tanárnak is ez egyetemhez való kinevezetést biztosnak tekintik. A nevezett lap így találja, hogy e két férfit távolrólval a jogakadémia tiszteljes múltjának utolsó maradványait elveszté. Liblós Schuller urnak, ki az 1865 években a bécsi reichsrathban oly lelkesülten hangoztatta a „nincs magyar kérdés”-t, mi is szerencsés útlat kívánunk.

— **A marosújvári postahivatal**, mely ideiglenesen be volt szüntetve, működését folyó hó 1-én újból megkezdte. Ezen postahivatali kezeltetési kerületét Csekelaka, Csengra, Gabuda, Maros-Csucs Maros-Csesztve, Maros-Kápolna, Maros-Koppánd, Maros-Ujvár, Miklóslaka, Nagylak és Oláh-Silvás községek képezik.

— **A rablók** garázdálkodásaiból most ugyancsak bőségesen kijutott az erdélyi résznek. Legújabbban Szász-Régenből tudadjuk, hogy e hó 6-án éjjel Sz-Régen közelében, Hammban nyomozó rabló kirabolta és megkínította az ottani nyolcat.

— **Szállási Sándor**, ki az erdélyi országgyűlésnek történelméhez adatokat gyűjt, jelenleg N-Szebenben időzik. Szebenből Szabó Károly társaságban ki fog rándulni Brassóba, Segesvárra, Medgyesre a Fogarasba, hogy az ottani levéltárakat megnézzék.

— **Lónyay Menyhért** gr. — mint a P. N. hallja, az őst Biaritzban készült tölteni. Hogy a télen hová vonul, még nem határozta el. A tavasszal Gábor fővel a philadelphiai nemzetközi kiállításra megy, és ez év legnagyobb részét Amerika beutazására használja fel: melyről majd kövnyet ír.

— **Szacsavai Imre** vendégszerelőpésséről ezeket írja az „Ellenőr”: A nemzeti színházban e hó 9-én este Szacsavai Imre, a kolozsvári színház tagja játszott vendégszerelőt. „Báró és bankár”-ban. Jó színdarab alak, kifejezően alkalmas arca, rokonszenves, de minden valami nagy eredményekre bízható vállalkozási hajlandóság nélkül, e jó tulajdonságok felhasználására. Csöndes önmegadó bűbánnal játszóztva régi Arthur érdekes szerepét, olykor-olykor árulva el csak egy kis elevenebb tulajdonságát. Az első percekben határozottan jó benyomást gerjesztett maga iránt Szacsavai mindaddig, míg kiderült, hogy az első percekben csaknem egészen kitartott mind, a mi érdeklődésre és rokonszenvre érdemes, a színelvű már egyhangúságban ismétlődött mindezt, mozgásban, arczjében és szavaiatban. Monoton volt az így ábrázolt, és magát a kitörésként, de a várhatózserenét is annyira óvó Arthur. A kisvásmű közönség tapsolt is, még aztán unalmas perceket is élt át.

— **Magyar lap Bécsben.** Szeptember első napjától politikai magyar lap indul meg Bécsben. „Magyarország” cím alatt. Hogy

ki szerkeszti, s mily irányu lesz, arról nem szól a „P. Lloyd”, honnan e birt olvastuk.

— **Milán fejedelem kősfőjege.** Milán fejedelem, mint említett, szombaton tartá Kecske kisasszonnyal kősfőjét. A fejedelem enap egész délutánt megnyasszonnyal töltötte s egy órákor ment szállására, a Lamm-ba, hol reggelizett. A reggeli után lakosztályába vonult vissza. Délután 1/4 órákor szerb tábornokai egyenruhában, mely rendszalakkal volt díszítve, a „Grand Hotel”-be hajlatott, hol az ünnepélyes egyeztetésnek kellett megkezdődnie. E közben a menyasszony is megjelent az ez alkalomra berendezett termekben. Négy órákor érkeztek meg a vendégek. Az eljegyzésműk mindössze tízenöt személy volt jelen. És pedig a vendégny, a menyasszony, a két Obrenovics hercegnő, Murssi hercegné és neje, Hunyady gr., Zach, Marinovics és Zukiatis urak és a fejedelem kísérete, Rajevski főpap, ki az eljegyzési szertartást vezette, az orosz egyház nagy díszlőnyében jelent meg. A gyűlést díszlőnyében megjelent, minek végeztével a terem ajtó megnyiták, és a szolgák friss szitok hordtak körül. Erre a vendégek felkelték az ünnepély színlőjét, s csak Murssi hercegné és neje maradt az eljegyzettekkel. Esti 9 órákor a fejedelem a „Lamm”-ban díszelőbet adott, melyre valamennyi vendég, kik az eljegyzési ünnepélyben részt vettek, hivatalos volt. A „Grand Hotel” előtt nagy néptömeg gyűlt össze, mely a fejedelem és menyasszonyt akarta látni, kiket, midőn a Lamm-ba hajlattak, rokonszenvesen üdvözölt. A „Lamm” nagy terme, valamint az ahhoz vezető lépcső exotikus növényekkel volt díszítve. Az ebéd 1/2 óráig tartott, mely alatt a bécsi zeneművészek kara működött ifj. Helmesberger vezetésével. Tíz órákor vacsora volt a „Grand Hotel”-be, melyet Murssi hg. rendezett az eljegyzett szertartására. A fejedelem 9-én délután utazott el Bécsből s néhány napot fog hazánkban Irvánán, Obrenovits Mária hercegnőnél tölteni. A fejedelem menyasszonya szintén 9-én hagyta el Bécsot s Párisba megy, hol az u háztartásra szükséges holmikat szerzi be. Azután Murssi hg. jószágán fogja bevárni a gyásvés lefolyását, minthogy anyja csak néhány hónap előtt halt el.

— **Don Alfonso Fiumében.** A gráci zavarosokot utanozók a fiumeiak. Alfons és neje e hó 3-án érkeztek Fiumébe, s már az indóházánál fitytel fogadtatták az ott őszszegűlt közönség által. Sőt egyes gunnyerek is voltak hallhatók. A hercegi pár tünetszerűen lassusággal szállt kocsiira s nyájasan köszöntek, mi a közönséget még inkább felingerlő. A Hotel Európába hajlattak, s kocsiujuk a fityvölő, lármázó és piszóg közönség követe. A vendéglőnél az alkalmazó és számos magas állású egyen fogadta az érkezőket. Az őszszedőktől nép itt újra kezdő előadást és túrtúrt, mely valóságos macskazenévé fejlődött s éjjeli 2 óráig tartott. A rendőrség nagyon tartózkodó viselte magát. A zavarosra senki sem gondolt sigy kellő utasítások sem adták ki. Másnap azonban néhány fiatal ember házi fogást kapott. E napon a hercegi pár Abbaziába utazott egy gőzösn. A hajgő a város összes előkelőségei kísérték őket. Utközben ismétlődött a zavaros, sőt egyes fenyegetések is voltak hallhatók. Mindamellet nem történt komolyabb kihágás. Fiumében a tengeri fűrdő fogja Alfonso és neje használni. Fiumében Chorsky gr. birtoka. Közéleben fekszik Dalosa, hol a katonaság van őszpontositva. Ezen elővigyázatra azért volt szükség, mert Abbazia egy órányira fekszik Fiumától, s felni lehet, hogy a fiumeiak rendes kirándulásait az alkalommal más célra fogják felhasználni.

— **Népképviseleti statisztika.** A francia választási törvény megalkotása alkalmával összehasonlító táblázat is tölteztetett köz, mely európai alkalmazó államok képviselőinek a népesség számához való viszonyát tünteti fel. Átvesszünk belőle a következőket: Németország 41 milliónyi népesség mellett 367 képviselőt választ; s így minden 103,002 lakosra jut egy. Franciaország, hol az új választási törvény előtt 750 képviselőt küldtek a parlamentbe, most minden 75 ezredik lakosra egy jutott; vagyis 37 millióra téve a népesség számát, 500 képviselőt fog küldeni. Ausztriában a birod. gyűlésbe 353 képviselőt választanak. 20 millióra helyezve 56 ezer lakosra esik egy. Magyarország választ 351 képviselőt s így 15 millióra téve a népességre, 44 ezer lakosra egy képviselőt.

— **Furfangos tolvaj.** Az osztrák állampaptyája indóházából ellopottak a vonatok kőszekét és indúlást jelző harangot: ellopottak az állomásfőnök személtárára, sőt a tolvaj még az ő segítését is felhasználta, hogy elviesse Szombaton este ugyanis észreveszt az állomásfőnök, hogy valaki a harangot le akarja emelni állványából. Kérdezte tehát, hogy mit akar vele. A válasz az volt, hogy el akarja vinni javítás végett, de nem tudja le venni. Az állomásfőnök megmagyarázta, hogyan kell levenni. Az ismeretlen valaki le is vette szépen, el is ment vele, s csak azután derült ki, hogy szerencsésen el is lopta.

— **Bazaine tábornok**, miután több állam fölajánlotta szolgálatát visszautasította, — elhatározta, az ipar tetőre lépni. Hogy az ipar melyik ágának művelésére adja magát, — bizonytalan; Párisban lakó öccsével azon ban hír szerint részletes tervek dolgoztattott ki.

— **Halálózás.** Barina Vendel, írói nevén Kuthen, f. hó 3-án 40 éves korában meghalt. A boldogult Kiskunhalason született 1835. okt. 20-án, Fegyőháza és Vácott tanult, s az utóbbi időben tápio-györgyei r. kath. lelkész volt. Kuthen neve néhány lyrai költemény által maradaidóbb és kellemes benyomást tett a közönségre, mint az a vállalta, hogy a „Mátyás Diák” című ultramontan élelzetet is írodította meg.

— **Ritka ajándék.** Egy konstantinápolyi örmény bankár az ottani örmény közönség fél millió forintot ajándékoztott, hogy hitorsosai kereskedelmi akadémiát építhessenek.

— **A Boldizsár Ferenc** és Bordeaux Jenő által királyi gondallal készített Erdély törvényeszkéi felszólását az egyes községeket sz. feltüntető térképek kiadását lapunk kiadója vállalta magára. Az előlészeti felhívás lapunk mai számához van mellékelve s azt a mi irodalmi fontosságánál fogva is olvasnánk különös figyelmébe ajánljuk.

CSARNOK. Phaedrus

Aesopi meséi.

Bálint Gyulától.

Első könyv.

E 16 sz. ó.

Az anyagot, melyet Aesop szedett össze, én simítottam ki, hatosokba kötve. Kétlós hasznolt hajtsz Kisled könyvem által: Nevezet rajta s szolgát egy jó tanácsossal. Ha egymásnak azert bocsássa lenne, Hogy nem csak vadakat? beszálltak benne. De még maguknak a fákknak is van szája: Jussom észbe a mesék játszásiga.

I.

A farkas és a bárány.

A farkas s a bárány együtt érkezének Egy patakhoz — szomjuk enyhítésre vőgett; Földt állt a farkas, messze lent a bárány; De belekötött a verszópó kíváncsn, Mond: „Miert zavarod föl a vizet nékem?” S a remegő gyapjas felele eképen: „Kérlek ordas, én a zavart hogy okozám, Hiszen fölföld foly a víz alá hozzám.” Nem vitathatván el az a való érvet, Mond: „De hat hó előtt szád rutul meg-sértet.”

Felélé a bárány így szorongatottan: „Engedj meg, akkor még szűletem sem voltam.” „Ugy tehát apád volt?” — ordit a vad rája, S a szegény Ártatlant összetöpte szája.

II.

A király két békák.

Jogegyenlőségben Athén még virágzott, De háborgaták már vad kicsapongások S mert a szabadsággal rutul visszádtok, Elszakasztották az előbbet feket. S minthogy lázangók is csinál közt zavart ott, Elfoglalta várát Pisisztrát, a zsarnok. Az atikaik panaszolták erre Kinos szolgásgut, — nem mintha tán terhe Sújtán, — de mert bár rá keveset raknak, Vállja mindig éri azt a szokatlannak. Aesop megindulván siralmán a népek, E mesét mondá el okulás végett.

A szabad mocorban szabadon szökdélve, Magának a békák serge királyt kére, A ki rendet szabjon megromlott fajuknak, S ezért Jupiterhez nagy zajjal fordultak. Az istenek atyja jót nevette rajlok S mocorász tarukba egy tuskót lehajtott, Mely rögtön zuhant s a tón oly mozgást ejtett,

Hogy a félénk békák nagyon megrettentek. Sokáig maradtak így fenékre bukva; De végre nagy lassan fejt egy kidugta, S a mint személyét kikémlé királyának, Fölcsödtet hozzá legott valahányszor. Félémük letévén ezek — bátran úsznak, S pajkos vetélyt ünek húnyn tuskójuknak; És minél minden guntyan illeték így, Zeuszhoz kildték, hogy más király kell nekik, Mert a ki adott volt, semmitdől, mulya. Kildött is ez minidjárt egy hydrát számukra, Ki reárohant a tehetetlen népre, És éles fogával össze-vissza tépte.

Most szavuk elnévult, idegük megdermedt, S alattomban kildték Jupiterhez Hermest, Hogy könyörüljön; de ily választ nyereknek: „Ha a jó nem tetszett, a rosszat tirtjátok.”

Ti is hasonlított nagytörek polgárok, Hogy netán még nagyobb rossz jófn reátok.

III.

A szajkó és a páva. Mások érdemén ne épít dicőszéget; A mit saját sorsod nyújtott, azzal érd meg.

El lévőn a szajkó kevélységgel telve, A páva kihullott tollait fölcsötte, S magába szarvalván — megvette övét, És magát a pávák közt vegyíté így; De ezek megfoszták tollától a büszkét S kemény csőrökkel magukot elintézt. Így kikapva, búsan ment saját neméhez. De annál is szüntel megvetetést érez. A lenézetekből most némely így szóla: Hoghya közöztünk megelégedést volna — S ten sorsoddal, — úgy túl nem ér e gyarlóz, Azt, Sem pedig itt fajod ellened nem lázad.

VI.

A hullus uzsó kutya.

Kik mindegy ohtaják mások jutát, kincsét, Megérdemlik, hogy a magokét veszítsék.

Az ebnek, mely fogán egy darab hús tartá, Saját kötelet tűnt fel, uszván a tul-patára, S minthogy annál egy más prédát lenni gondolt, Annak bírására fordit minden gondot: De fölült, — minthogy a magát elvejté, Azt is elveszté, a mire fogát fente.

V.

Az oroszlan és vadászarsái.

A tehének, kecskék s türelmes juhoknak Ellenesség az oroszlanál voltak, S vadászni menve — egy nagy szarvast megöltek,

Melyet az oroszlan így osztott velök meg: „Az első rész énnyem, mert nevem oroszlan S a második is, mert erősebb vagyok tán, A harmadik szintén, mert jogom van rája, S ki a negyededikhez nyúl, az csufol járna.” Az egészet llykép kaptá meg a bész vad, Mert gonoszág győz ott, hol kiúzd az erőszak.

Kiki álltalítja, e mesét megértve, Hogy a hatalmasnak sem biztos hűsége.

VI.

A békák és a nap.

A mint látta Aesop, hogy egy tolvaj nőt vett, E mesét mondá el a körüllevőknek.

Megejtéven a napnak nászoló szándékát, Egékig emelték panaszuk a békák. Hallván ezt Jupiter, jajuk okát kérdi, S egy mocsar lakója így kezdé beszélni: „O úr! most ó van csak s mégis oly hevesűt, Hogy kiszárad minden tó, s majd el kell vesznünk;

Hát ha még ozenult nemzetégre támad, Mily sors várja akkor a szegény békákat!”

VII.

A róka az álarczhoz.

Egykoron a róka festett álczát lelve; „Be szép — mond — de kár, hogy nincs agyvéló benne!”

Ez a fűnyes polczon ülőkre szól váltig! Kiknek mindenük van, csak eszük hiányzik.

VIII.

A farkas és a daru.

Kétszerez hibája van mindenkori annak, Ki a gonoszról vár jótérített jutalmat: Egy az, hogy méltatlant gyámolít segédje, A másik, hogy magát döntheti veszélybe.

Nyeléklőbbé a farkasnak esont akadt, Mely okozott neki kinos fájdalmakat; Mindenkint felszólt, hogy segítsen rajta, S haláloságát esküvel fogadta.

Hisz végre a daru és hosszú csőrével A vésez mütétet híven végezé el; De midőn kéri a kitűzött jutalmat, Mord a farkas néki: „Lám, mily hálátlan vagy;

Nem elég, hogy csőröd sörteletlen engedtem Torkomból kivonni? — még meg is köszönné!”

IX.

A veréb és a nyul.

Gyakorlat másokat tándosol a dőre, A midőn vesélyben forog saját bőre.

Körmei között a ragadózó sasnak. Elnyomatra a nyul — keservesen jajgat. Midőn e kinok közt a veréb őt látja, Gonosz pajkosággal imigy szól hozzája: „Hol van most lábaidnak ismert szerénysege, Midőn menekülnél szaladással kéne?” Mig így szól, véletlen ölyt csap le rája, S elnémul a hiun rimákoló szája. A nyul félholtan is enyhülve — szól néki: „Széd, mely biztonságban sorsom neveté ki, Most tannen mostoha végezted siratja, Elbizottságának díját így kikapva.

X.

A farkas és a róka a majom itélőszéke előtt.

A ki csaláságról ismeretessé lett, Annak igaz szavát sem hiszik több meg.

A farkas a róka loppással vádolta, De ez tagadta, hogy elkövette volna. Fölötük a majom áll bírdi széken S mindkettejűk vádját hallva — szűltéképen: „Farkas! én téged nem tartalak károsnak, Te pedig róka, a mit tagadsz — elloptad.” (Folytatása következik).

KÖZGAZDASÁG

Kereskedelmünk Romániával.

A jassy konsul Ausztriának és Magyarországnak Moldova-Ölörországát való kereskedelméről írt jelentésében e következő gyakorlati irányú figyelemztetéseket közli: Az osztrák-magyar monarchia a gabonaműveléken kívül még a következő árukból szállított jelentékenyebb mennyiségeket, egymint cukor, prémur, ser és bor, tűzi- és szerszáma, fa, kőszén, építészeti anyagok, fa- és cser-anyag, vegyszeti termékek, ásványvizek, kőolaj, len- és gyapjárak, papír, bőr, fa-, üveg-, agyag-, vas- és gyúdrak. Kevesebbet szállított a következő cikkekkel: gyapot, len- és gyapjufonalak, gyapot és selyemárak. Ezen utóbbi árukkal csak nagy bajjal versenyezhet Angol-, Francia- és Németországgal. Kévdöz eredményt mutat föl a monarchia csekorforgalma. Néhány évvel ezelőt Moldvaországban még csak francia cukor fogyasztattott Jelenleg azonban az tökéletesen kiszorított a helyi piacokról, az osztrák gyárakban készült cukor által. A bécsi fűrhűrak évek óta othonosak a helyi piacon és semmi versenytől nem kell tartaniok.

Női felöltözök (mantille) kizárólag Berlinből szállítatnak. Papír kizárólag a monarchiából érkezik ide; kívánatos, hogy az osztrák és magyar gyárak kiállítsák, minőség és ár tekintetében a külföldiek alkalmazkodnának, nehogy ez utóbbi őket vártatlannal kiszorítsa a piacról. Az osztrák-magyar szivarok-papírnak eddig minden idegen, jelesül francia versenyt sikerült kizárni. Lenárak, melyek ezelőt majd kizárólag osztrák gyárakból szállítottak ide, újabb időben a belga gyártmányú által kiszorítottak, minthogy ez utóbbiak finomabbak és tartósabbak. Ugyanez áll a brünni és szlízai posztókra nézve is, melyekel jelenleg az angol és francia gyártmányok versenyeznek, miután az osztrák gyárosok nem bódódnak elég gyorsasággal a divatoknak, melyek még nagy szerepet játszik. Általában kívánatos volna, ha a monarchia kereskedő nagyobb figyelemmel méltatná az itteni helyi igényeket. Mig p. kereskedőink csak 4 havi hitelt engedélyeznek, a német házak kivétel nélkül 6 havi nyújtanak. Hozzá még az itteni magas kamatláb, mely megannyi ok, hogy a belöldi kereskedők inkább Németországra felforduljanak.

Egy itt leteleplőt bécsi czégnak köszönetét, hogy ekké és egyéb gazdasági gépek, kivéve a mozdonyokat, majd kizárólag Ausztriából szállítatnak. A stájer, cseh, szlízai és bécsi vasárak kelete is évről-évre növekedik; nem úgy a plékak, valamint a közönséges rudvas, drót, csövek, ólom és réz, mely áruk sokkal olesóbban szállítatnak Angliából és Franciaországból. Midőn itt évek előtt a kőolajforrások felfedeztetek és ezen világító anyag általában terjedni kezdett, az osztrák gyárakban készült lámpák itt jelentékeny keletre találtak. A lámpázásúsgélet itt még mindig feletlen nagy, azonban az osztrák gyártmányok végképt elűntek, és kizárólag a berlini lámpák láthatók. Ezen gyors változás oka egyedül abban található, hogy a berlini lámpák csinosabb alakkal bírnak és helyesebben is vannak szerkesztve.

Erdélyrészi piacok árjegyzéke.

— **Sz-Régen** piac árai aug. 5-ől 1875. (alsó-ausztr. mérő.) Tisztalruza 4 frt 60 kr, rozs 2 frt 90 kr, elegybura 3 frt 20 kr, zab 1 frt 60 kr, széna 1 frt 30 kr, alomszalma 60 kr, zsupsalma, —, hogy ól fa 8 frt — kr, marhahas 18 kr, kunyalisér 8 kr, borcs 20 kr, lenese 20 kr, paszuly 20 kr, köles 24 krajczár, burgonya 1 forint — krajczár, disznózsír 61 kr, hagyma 3 krajczár, fokhagyma 5 kr.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Augusztus 10-én 5% Metalikus 7080 frt Kamat — 5% Nemzeti kölcsön 7405 — frt. 1860-iki államkölcsön 112.20 Bankrészevények 932. — Hitelrészvények 217. — London 111.30 frt. Ezüst 101. — Cs. kir. anyag 527 1/2 — Napelendő 891 1/2 100 mark németértéke 54. — Urbéri kötvények: Magyarország 82.15 Temesvári 80.75 Erdélyi 81. — Horvátország 84. —

Felőlés szerkesztő: Békésy Károly.

Hivatalos.

Sz. 308. — 1875.

(346)

(2—3)

Arlejtési hirdetmény.

A közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium idej. július-hó 29-én és 31-kén 8587. és 8586. számok alatt kelt magas rendeleteivel a következő építkezési munkákat engedélyezte:

1. A kolozsvár-brassói államút 18°—^o/₃ mérföld szakaszán a 214. számmal jelelt kőálpallal bíró és felfelszerelt átereszek újra építését 334 ft 25 kr. költségösszeg erejéig.

2. A kolozsvár-brassói államút 16°—^o/₁₇ mérföld szakaszán levő 197. számmal jelelt kőálpallal felfelszerelt áteres új építését 685 ft 67 kr. költségösszeg erejéig.

Ezen munkálatok végrehajtásának vállalkozás útján biztosítása végett az 1875-dik év augusztus-hó 26-án pontban délelőtti 9 óráig kezdve a maros vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal iródjában nyilvános arlejtés fog tartani.

Vállalkozni kívánók kéretnek 5% bánátpénzzel ellátva a fent megjelölt helyen megjelenni, ahol addig is az arlejtés alapján szolgáló okmányok a rendes hivatali órák alatt megtekinthetők.

Szabályszerint szerkesztett és kellő bánátpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók, de csak a szóbeli arlejtés megkezdése előtt.

Maros-Vásárhelyt, 1875. augusztus-hó 4-kén.

A magyar kir. mérnöki hivatalról.

Sz. 795. — 1875.

(345)

(2—3)

Arlejtési hirdetmény.

A nagyméltóságú magy. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium idej. július-hó 24-én 9973. és 9974. számok alatt kibocsátott intézkedéssel a következő építési munkálatok arlejtését rendelte el:

1. A héjas-falva-csikgyimesi államút 28°—^o/₃ mérföld szakaszán levő 100. számú híd új építését 648 ft 94 kr. költségösszeg erejéig.

2. Ugyancsak a héjas-falva-csikgyimesi államút 24°—^o/₂₅ mérföld szakaszán levő 31. és 33. számú átereszek újra építését 2920 ft 20 kr. költségösszeg erejéig.

Ezen munkálatok végrehajtásának vállalkozás útján biztosítása végett 1875-dik év augusztus-hó 25-én délelőtti 9 óráig kezdve a m. vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal iródjában — szóbeli arlejtés kizárásával — írásbeli zárt-ajánlatok alapján versenytárgyalás fog tartani.

Az írásbeli ajánlatok 50 kros bányegyel ellátandók és azokhoz az ajánlati összeg 5%-ka esztandó, az ajánlati összeg pedig számmal és szóval is tisztán kiírandó; végre a költségek felszerelt írásbeli zárt-ajánlatok a mérnöki hivatalhoz folyó hó 24-én délutáni 5 óráig benyújtandók, mert a később érkező ajánlatok semmi szín alatt el nem fogadhatók.

Az alapul szolgáló okmányok a mérnöki hivatal iródjában a rendes hivatali órák alatt bármikor megtekinthetők.

Maros-Vásárhelyt, 1875. augusztus-hó 3-kán.

A mérnöki hivatal.

Sz. 3823. 1875.

(341)

(3—3)

Hirdetmény.

Belső-Szolnokmegye székháza szárnyépülete végébe, egy új árnyékszék építése, az ehhez vezető folyosó fel-, s a mostani árnyékszék helyére tervezett helyiségek helyreállításai bányegyel m. kir. miniszter ut. 3 nagyméltósága által engedélyezett, ezen építkezések engedélyezése céljából, az arlejtési f. 2. augusztus-hó 25-dik napján fogom a megyeház jegyzői iródjában megartatni, melyre vállalkozók a kiküldési ár 2088 ft. 16 krosban állapított meg.

A részletes árverési feltételek építkezési tervezet, előmérés és költségvetési előirányzat a hivatalos órák alatt a jegyzői iródjában megtekinthetők.

Décsen, 1875. augusztus 1-én.

Belső-Szolnokmegye alispánjától.

Az alispán helyett:

B. DIÓSZEGI GÉZA, főjegyző.

Nem hivatalos.

GISSHÜBLER

Carlsbad mellett,

legfőbb gyógyászati ásványvíz,

Törökországban, gyomorbetegségek, gyomorgyulladás, gyermekek székelihurtaiban és vörhenyben, Hólyaggyulladás és a legáltalánosabb húggyulladás.

Carlsbadi pezsgővel kellemes, gyöngyű oldó szor gyantán, az orvos utasítás szerint tejjel, vagy anélkül, végre a legfinomabb, üdítő ital gyantán, lágyabb írák, a té a gyermekek számára, bármely időben és minden esetben — a hol hányás a tiszta ivóvíz, megbecsülhetetlen — legmegelőzőbb ajánlatok.

A szállítást csupán eredeti üvegpalackokban a tulajdonos MATTONI HENRIK Carlsbadban Csehországban, csökközi.

Raktárak: Bécsben Maximilianstrasse 5. Tuchlauben 14.

szerelvénnyel és választék.

Folly Mihály urtól az itteni piacon fennállott vas-kereskedés átveve, azt a mai kívánalmaknak megfelelőleg, ujon szervezttem és azt — minden korszerű üzletágat felkarolva — tovább folytatandom; sem fáradságot, sem költséget nem kíméltem arra nézve, hogy a t. cz. közönségnek bevásárlásai eszközésénél oly előnyöket nyújthassak, minőket eddig a kolozsvári piacon tel nem találhatott és mit csakis sok évi tapasztalataim és egyenesen összeköttetésem tesznek lehetségessé.

Pontos és solid szolgálat, előnyös olcsó árak

a vezérelvek, melyek által a mélyen tisztelt közönség pártolását, bizalmát megnyerhetni remélem és részemre biztosítani igyekszem.

BOKROS ADÁM, főter, báró Bánffy-ház.

A magyar királyi

vajda-hunyadi és kudsiri vasgyárak raktára.

Nyomatott Stein János m. kir. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.

Melléklet: Ertesítés „Erdély törvényeségi felosztása térképekkel” című kézikönyv ügyében.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Tauffer Ferenczről

Kolozsvárt

kaphatók jutányos áron és kedvező fizetési feltételek mellett:

Uj szervezett, egészen veri vasból készült kézi cseplő-gépek.

Ezen gépek a m. kir. Kolozsmonostori gazdasági tanintézetnél működésbe láthatók.

(343)

(2—3)

Egyen most jelent meg, magyar fordításra a hírneves igen tanulmányok:

Az önmegővös.

Számtalan szerkesztés, fordítások, felfedezések, történelmi források, Laurentiusi, Boritka, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

szelvények, történelmi források, le-

EMIL vagy a nevelésről.

Irta Rousseau J. J.

Franciaiából fordította és magyarra fordította jegyzetekkel ellátta Führer Ignác.

Ára 2 ft 40 kr.

„PURITAS.”

Haj-íjtó-tej.

A „Puritas” nem hajfesték, hanem

tejsavval kevert, mely minden szon

adhat a hajadon haj, hogy az hajadon

íjtó, azaz lassan, még pedig legke-

sőbb tizenegyet napig a hajadon

viszonya a hajadon eredetileg bír!

A „Puritas” nem tartalmaz festék

anyagot. A haj festése szorú viszony

hoz, lehet tehát a hajadon vörösre

és zöldre festésére a hajadon

nyoma sem vehető észre, mert a

„Puritas” nem fest, hanem íjtó.

A használat

a világon a leggyorsabb. A tejből a kére

ontatik, a addig dörzsöljük vele a haj,

amig kellően meg van nedvesítve, s ez

mindennap egyszer ismételtetik. Ebből áll az

egész. Ha a haj immár viszonylagos

természetes színnel, mindössze tíz

nap múlva történik, további

elégendő a fejnek hetente 2—3

használat, s egy hajszál, pórszál

valamint a legrosszabb haj is

megfittá válik.

Egy üveg „Puritas” ára 2 ft. (post

szállítással 20 kros több) a közpén-

szel, vagy utólagos kapható. Franz

Dió és társai, Bécs, Mariahilfer-

strasse 38. szám.

RAKTÁRAK:

Kolozsvárt: Valentini Adolf

gyógyszertár, Bécsen soron.

Szegevár: J. B. Tentsch.

Fogaras: J. P. Hermann gyógyszerész.

N. Seeben: Gürtler Károly.

Ertesítés. A legkedvezőbb

állásokról, mégpedig a gyógyszer

és a kifizetés, főleg francia és

angol különlegességek, mindig

legnagyobb mértékben, s a legújabb

szervezetben kaphatók és kényelmese

vét mellett szereshetők meg.

Beck Grand-Bazarja

Bécs, 1. Adlergasse 4.

Kérjük a cizmet megőrzését és azt jól megőrzését.

(190)

(17—30)

CHARLES BURRELL
St. Nicholas Works, Theford, Norfolk, Anglia
Képviselet.

Pirnitzer Alajos

gazdasági gépek

raktára és javítási műhelye

Pudapest, Akadémia-utca 6. sz.

Tüköry-féle palota mellett.

Gőzmozdonyoktól nem haladt működéssel.

Gőz-cseplőgépek.

Járgony- és kézi cseplő-gépek.

Vető-gépek, könnyűk, egészen vasból.

Arató-gépek.

Tisztító-rosták.

Szekekavics-gépek.

Trieries (konkoly és búkköny-választók)